

ศิลปะในวัดหลวงทั้ง 11

แห่งใจกลางพระนคร

11 Royal Temples to See Art in
the Heart of Phra Nakhon

เข้าวัดเข้าวาไปเรียนรู้สุดยอดศิลปะ
ของช่างฝีมือไทยในอดีต

Visit temples to see masterpieces of Thai artisans.

วัดเป็นมากกว่าสถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา วัดเป็นทุกอย่าง ตั้งแต่โรงเรียน สถานสงเคราะห์ ศูนย์รวมชุมชน แหล่งที่พึ่งทางใจ ไปจนถึงเป็นอาร์ตแกลเลอรีชั้นดีที่เก็บรวบรวมผลงานศิลปะชั้นยอดและเก่าแก่เอาไว้ ทั้งลวดลายจากฝีมือของเหล่าศิลปินในอดีตที่ประทับไว้ตามจิตรกรรมฝาผนังของอุโบสถและวิหาร ลวดลายประดับตกแต่งตามประตูและหน้าต่าง รวมถึงแผ่นศิลา รูปหล่อพระพุทธรูป ล้วนเป็นผลงานศิลปะที่จัดแสดงในวัดทั้งสิ้น

ท่ามกลางวัดหลวงในเกาะรัตนโกสินทร์ที่เก่าแก่มียุยาวนาน นอกจากจะตั้งร่องรอยประวัติศาสตร์ไว้มากมาย ยังมีอาร์ตแกลเลอรีเก่าแก่ที่ไว้เช่นกัน

เชิญเปิดดวงตาดูใหม่และเปิดประตูเข้าชมอาร์ตแกลเลอรีได้บัดเดี๋ยวนี้

A Buddhist temple has been more than a religious place. It has also been a school, a community center, a spiritual shelter and a gallery collecting the superb artworks from artists such as walls of its Ubosot and hall, doors and windows, stone inscriptions, and Buddha statues.

The ancient temples on Rattanakosin Island aren't only the historical sites, but they are also art galleries.

Let's explore a temple as it is an art gallery.

ประตูหน้าต่างประดับมุกญี่ปุ่น วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม

Japanese Pearl on Doors and Windows of Ratchapradit Satitmahasimaram Temple

ศิลปะจากนางาซากิบนประตูวัดหลวง

Nagasaki Art on Royal Temple

ลองสังเกตบานประตูและหน้าต่างภายในพระวิหารของวัดประจำรัชกาลที่ 4 แห่งนี้ จะพบศิลปะประดับงานมุกกระบายสีฝุ่นจากช่างฝีมือเมืองนางาซากิ ประเทศญี่ปุ่น โดยด้านบนของบานเป็นภาพนก ต้นไม้ และดอกไม้ ด้านล่างสั่งทำพิเศษเป็นลวดลายบ้านและผู้คน

Windows in the hall of the temple representing King Rama IV have been decorated with Japanese pearls by craftsmen from Nagasaki, Japan. The upper part of windows is painted with pictures of birds, trees, and flowers, while the lower part has been specially ordered to have pictures of the city and people.

-
- 📍 2, Soi Saranrom, Rachini Road, Phra Borom Maha Ratcha Wang
  - 🕒 Every day at 08.00 am - 06.00 pm
(For the buddha hall, you need to visit the temple in the religious holiday, or at 09.00 am and 05.00 pm on the normal days.)

แผ่นจารึกว่างเปล่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

Blank Stone Tablet in Phra Chetuphon Vimolmangklararm Rajwara Mahaviharn Temple

ความว่างเปล่าที่ไม่ว่างเปล่าของ แผ่นหินจารึก

Stone Tablet That Is Blank
But Meaningful

วัดเก่าแก่อายุมากกว่า 230 ปี
แห่งนี้เต็มไปด้วยศิลปะหลายแขนง
และแผ่นศิลากว่า 1,440 แผ่น
ที่จารึกความรู้และเรื่องราวในอดีตไว้
แต่ในพระวิหารพระพุทธไสยาสน์
จะพบแผ่นจารึกเปล่าที่จางไปลอย
ให้ไร้วัดอักษร เนื่องจากเกิดการ
ผลัดแผ่นดิน ข้อความที่ไม่ได้จารึก
ลงไปนั่นคือเรื่องพระราชดำริของ
รัชกาลที่ 3 ว่าด้วยการสร้างพระพุทธ
ไสยาสน์ ซึ่งเตรียมให้อ่านในป้าย
ฝั่งตรงข้ามนั่นเอง

The temple aged more than 230
years has housed many kinds of arts
and more than 1,440 stone inscriptions
with information, knowledge, and history
carved on them. You will find a stone
tablet that intentionally left blank in Phra
Buddhasaiyat Hall as the transition to
the new era. The message, which had
not been put on the tablet, is the idea
of King Rama III about the casting of
Reclining Buddha shown on the opposite
wall.

📍 2, Sanam Chai Road, Phra Borom
Maha Ratcha Wang

🕒 Every day at 09.00 am - 05.00 pm

กระเบื้องเคลือบ 5 สี วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

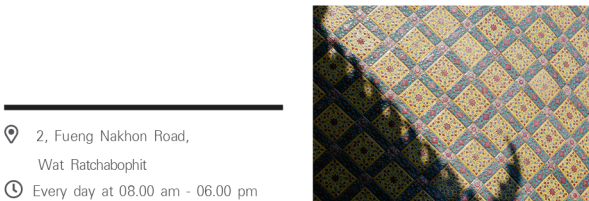
Five-Color Ceramics at Ratchabopit Satit Maha Simaram Temple

วัสดุแต่งวัดสีสดใสจากเมืองจีน

Colorful Decoration Imported from
China

พระมหาเจดีย์ทรงระฆังที่ตั้งเด่นสง่าล้อมล้อมด้วยระเบียงอุโบสถ วิหาร ตามพระราชประสงค์ของรัชกาลที่ 5 ประดับไปด้วยกระเบื้องนำเข้าจากเมืองจีนที่ช่างฝีมือชาวจีนใช้เทคนิคบ้านเกิดลงไปในลวดลายไทยสีเบญจรงค์สดใส ศิลปะในวัดนี้ได้รับอิทธิพลจากการติดต่อการค้ากับจีนช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้น สวยงามสมกับเป็นวัดประจำกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีถึง 2 รัชกาล คือรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 7

The bell-shaped major pagoda surrounded by a gallery of the ordination hall and a hall was built as King Rama V has wished and decorated with imported ceramics from China. Chinese artisans added colourful Thai patterns into their ceramics. The art in the temple was influenced by the interaction with Chinese people in the early Rattanakosin Era. The temple was selected to represent two kings, King Rama V and King Rama VII, because of its exceptional beauty.

📍 2, Fueng Nakhon Road,
Wat Ratchabopit

🕒 Every day at 08.00 am - 06.00 pm

ศิลปะจีนในวัดมหรณพารามวรวิหาร

Chinese Art in Mahannapharam Worawiharn Temple

ลวดลายจีนแผ่นดินใหญ่แห่ง วิหารวัดไทย

Mainland Chinese Pattern in
Thai Temple Hall

ก้าวเท้าเข้าวัดมหรณพารามวรวิหารอันเจียบสงบ ไปดูสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมผสานกับศิลปะจีน ผ่านพระวิหารหลังงาม ที่ไม่มีช่อฟ้า ใบระกา และหางหงส์ แบบวัดไทยที่คุ้นเคย ไล่ดูจากด้านบนจะเห็นหน้าบันประดับด้วยเครื่องกระเบื้องสีจางเบญจรงค์เป็นรูปมังกร ลายบานประตูเป็นรูปสัตว์ของจีนดูแปลกตา ทั้งยังมีรูปหล่อเจ้าแม่กวนอิมด้านนอกพระวิหารที่แสดงถึงการรับเอาศิลปวัฒนธรรมจีนเข้ามาในยุคนั้นอีกด้วย

In Mahannapharam Worawiharn Temple, you will get to see the combination of Thai and Chinese arts shown in the beautiful Buddha hall which has no gable apex. Starting from the gable, you will see the dragon design made from Thai ceramics. There is a carved Chinese animals on the door, and the statue of Quan Yin, the Goddess of Mercy, is located outside the hall. It shows the influence of Chinese culture in the past.

-
- 📍 Tanow Road, Sao Ching Cha
  - 🕒 Every day at 06.00 am - 05.00 pm

พระพุทธรูปฝาแฝด 156 องค์ วัดสุทัศนเทพวราราม

156 Twin Buddha Statues at Sutat Thepwararam Temple

พระพุทธรูปปางสมาธิที่เหมือนกันเป๊ะ
ในระเบียบคด

Identical Buddhas in Meditation in
the Cloister

วัดที่มีระยะเวลาการสร้างตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ในสมัยรัชกาลที่ 3 ใจกลางวัดเป็นวิหารหลวงหลังใหญ่ รายล้อมไปด้วยพระระเบียบคด ซึ่งมีพระพุทธรูปปูนปั้นปางสมาธิที่ลงรักปิดทองประดิษฐานอยู่ภายใน โดยมีขนาดเท่ากัน รูปลักษณะภายนอกเหมือนกันราวกับฝาแฝดถึง 156 องค์วางเรียงกันตลอดแนว ปัจจุบันมีสภาพเปลี่ยนแปลงไปตามกาลมีบางองค์ที่เป็นสีดำสำหรับโครงการลงรักทองอยู่ด้วย

This temple was built in the reign of King Rama I, but completed in the reign of King Rama III. The Buddha hall is located at the center of the temple surrounded by cloisters where 156 Buddha statues with identical appearance have housed. As time passes, some of the statues needs to be maintained. After covered with lacquer, the next step is to cover them with gold leaves.

📍 146 Bumrung Mueng Road, Wat Ratchabopit 🕒 Every day at 8.30 am - 05.00 pm

รูปหล่อภิกษุณี 52 องค์ วัดเทพธิดาราม

52 Buddhist Nun Statues at Theptidaram Temple

ประติมากรรมอ่อนช้อยรูปสตรี
ในพระพุทธศาสนา

Elegant Buddhist Nun Statues

รูปหล่อองค์ภิกษุณีลงรักปิดทอง 52 องค์นั่งอยู่เรียงรายบนแท่นหินอ่อน แต่ละองค์มีอิริยาบถแตกต่างกันไป ทั้งนั่งคุกเข่า นั่งพับเพียบ นั่งท่ามากมายนานัปการ 3 องค์ ส่วนตรงกลางมีภิกษุณีองค์เดียวที่อยู๋ในท่านั่งขัดสมาธิปางมารวิชัย อันเป็นรูปหล่อของ ‘พระนางมหาปชาบดีโคตมี’ ภิกษุณีรูปแรกในพระพุทธศาสนา สิ่งต่างๆ ในวัดจะเน้นความงดงามอ่อนหวาน เพราะรัชกาลที่ 3 ทรงสร้างวัดนี้ขึ้นเพื่อมอบให้กับสมเด็จพระเจ้าลูกเธอพระองค์เจ้าวิลาส พระธิดาอันเป็นที่รัก

There are 52 Buddhist nun statues placed on the marble with different gestures, kneeling, sitting on the floor with her legs to the side, sitting and crushing betel nuts or standing. At the center, the only one statue with legs crossed is placed, and she is ‘Mahapajapati Gotami’, or the first Buddhist nun. The temple decorated elegantly as King Rama III had a royal command to build this temple for Princess Wilas, his beloved daughter.

📍 42, Maha Chai Road, Samranrat 🕒 Every day at 08.00 am - 05.00 pm

จิตรกรรมหนุมานอมพลับพลา วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

Painting of Hanuman Keeping Pavilion in His Mouth at the Temple of the Emerald Buddha

หนุมานอำปากบนผนังห้อง
หมายเลข 53

Hanuman Opens His Mouth on
the Wall of Room No.53

ภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังเรื่อง รามเกียรติ์ อยู่บริเวณระเบียงคตรอบพระอุโบสถ มีจำนวนทั้งสิ้น 178 ห้อง ถ้าจะเดินดูให้ครบอาจใช้เวลาาน ดังนั้น เราจึงอยากชวนเดินไปที่ห้องหมายเลข 53 ดูรูปวาดหนุมานขยายร่างใหญ่ยักษ์กำลังอำปากอมพลับพลาของพระรามไว้เพื่อป้องกันศัตรู ซึ่งเป็นฝีมือของสง่า มยุระ จิตรกรและผู้ก่อตั้งโรงงานทำพู่กันแห่งแรกของไทยที่พยายามเขียนฉากเลียนแบบธรรมชาติตามความนิยมยุคนั้น

The painting of Ramayana on cloisters around the Buddha hall consisting of 178 rooms in total. It would take time to visit every room, so we suggest you to go to the room No.53 to see the painting of huge Hanuman keeping the pavilion in his mouth to protect everyone from the enemies. It was painted by Sanga Mayura, a painter and founder of the first paint brush factory in Thailand. He followed the trend of art at that time which is to imitate nature.

📍 Nah Phra Lan Road, Phra Borom Maha
Ratcha Wang

🕒 Every day at 08.30 am - 03.30 pm

พระวิหารโพธิ์ลังกา วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร

Pholungka Buddha Hall at Mahathat Yuwarat Rangsarit Ratchaworamahawiharn Temple

วิหารน้อย รายละเอียดไม่น้อย

Small Buddha Hall with a Lot of
Details

อาคารปูนสีขาวขนาดกะทัดรัด บานประตูมีจิตรกรรมเอกรงค์ลายรดน้ำหรือลายทองที่ล้างด้วยน้ำ เป็นการสร้างลวดลายของภาพให้เห็นเป็นสีทองสีเดียว ด้วยแผ่นทองคำเปลวบนพื้นรักสีดำหรือสีแดง โดยองค์ประกอบของภาพเรื่องราวและลวดลายที่ปรากฏมีหลายลักษณะ มีแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ วรรณคดี ชาติ และพุทธประวัติ หากลองสังเกตบานประตูใกล้ๆ จะเห็นเป็นลวดลายพุ่มข้าวบิณฑ์งดงาม สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าทางของศิลปะไทยที่มีมาแต่โบราณ

A white small Buddha hall with Lai Rot Nam work at the door, a technique consisting of the application of black or red lacquer with gold inlay to surfaces. The stories told through Lai Rot Nam works were influenced by nature, literature, and a life story of Buddha. Look at the door closely, you will see the refined Thai pattern that has been passed down from and valued by ancestors.

📍 3, Maha Rat Road, Phra Borom Maha Ratcha Wang

🕒 Every day at 08.00 am - 05.00 pm

พระปรางค์ วัดราชบูรณราชวรวิหาร

Phra Prang at Ratchaburana Ratchaworawiharn Temple

พระปรางค์ที่รอดพ้นจาก
ระเบิดสงครามโลกครั้งที่ 2

Phra Prang That Survived
World War II Bomb

วัดแห่งนี้สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย ทว่าช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดนทิ้งระเบิดเสียหาย เหลือเพียงพระปรางค์องค์ใหญ่หน้าพระอุโบสถองค์เดียว จนต้องประกาศยุบวัด ต่อมาใน พ.ศ. 2491 ผู้มีศรัทธาได้ร่วมกันปฏิสังขรณ์ให้เป็นวัดตามเดิม ซึ่งพระปรางค์นั้นสร้างในสมัยรัชกาลที่ 3 ก่ออิฐถือปูน ประดับด้วยกระเบื้องเคลือบทั้งหมด มีฐานบัวซ้อนขึ้นไป 5 ชั้น แต่ละชั้นทำเป็นรูปมารแบกโดยรอบ ยอดพระปรางค์เป็นนาคศูลมีมงกุฎครอบบนนาคศูลอีกทีหนึ่ง ถือเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง

The temple was built in the latter part of Ayutthaya Era, got ruined from the bomb during World War II and only big Phra Prang in front of the ordination hall survived. The temple had to be closed down until in 1948, people gathered to revive it. Phra Prang was renovated in the reign of King Rama III. It was built with brick and cement and decorated with ceramics. The base is five-level carved lotus with sculptures of demons. The top is in the form of hollowsky spear with a crown above it. It is the significant historical site.

119, Chakkaraphet Road,
Wang Burapha Phirom

Every day at 06.00 am - 06.00 pm

ธรรมาสน์สังเค็ด วัดชนะสงคราม ราชวรมหาวิหาร

Long Pulpit at
Chanasongkhram
Ratchaworamaha-
wiharn Temple

งานไม้สลักสุดประณีต
ที่ระลึกจากงานพระบรมศพ

Refined Carved Wood, a Souvenir
from the Royal Funeral

เป็นธรรมเนียมตามพระราชประเพณีธรรมเนียมโบราณที่ในงานพระบรมศพจำเป็นต้องมีเครื่องสังเค็ด หรือของที่ระลึก เป็นทานวัตถุสำหรับถวายแก่สงฆ์ที่มาเทศน์ทุกครั้ง มักเป็นของหนักหรือครุภัณฑ์ แต่ครั้งงานพระบรมศพรัชกาลที่ 5 เป็นธรรมาสน์สังเค็ดชั้นเอกถวายให้วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร ซึ่งเป็นไม้จำหลักที่แกะสลักด้วยมือ ปิดทองทึบและตกแต่งด้วยกระจกสีลักษณะเฉพาะของธรรมาสน์ชั้นเอก เป็นครุภัณฑ์ทรงคุณค่าที่เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ไทย

It is a long tradition that the royal family will give "Krueng Sang Ket" or a souvenir, usually a furniture, to a monk who give a sermon in the royal funeral. In the royal funeral of King Rama V, the top-class long pulpit was given to Wat Chanasongkram as a gift. The carved wood was decorated with gold and colorful mirror tiles.

📍 Chakrabongse Road, Chana Songkhram

🕒 Every day at 08.00 am - 04.00 pm

Pagoda Door at Bowonniwet Vihara Temple

ແຈ້ມປະຕູດູເຂົ້າວາງ

Open the Door to See Siaw Kang

Siaw Kang, an angel with a long beard, is the holy gatekeeper in Chinese belief. When visiting Bowonniwet temple, you'll see two Siaw Kangs gatekeeping at the entrance. One is holding a dagger and a spear while standing on a crocodile. Another one is holding a sword and a shield on the back of the dragon. The art has reflected the influence of Chinese culture coming from trade cooperation between Siam and China during the early Rattanakosin era.

🕒 Every day at 08.00 am - 05.00 pm